

Čís. 14793.

Předpis § 106 horního zákona není donucovacím pravidlem právním; pojem donucovacího předpisu.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1935, Rv I 112/33.)

Rozsudkem rozhodčího soudu, o jehož bezúčinnost jest nyní žalováno, byla žalující uhelná společnost uznána povinnou nahraditi žalovaným škodu, způsobenou jim prý na jejich domku poddolováním. Prvý soud uznal podle žaloby zjistiť, že dům žalovaných nebyl zřízen na základě řádného stavebního povolení, takže nepožívá ochrany § 106 hor. zák. Předpis ten jest nezměnitelným předpisem právním, důsledkem čehož rozhodčí výrok je podle § 595 čís. 6 c. ř. s. bezúčinný. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Co jest vyrozumívati pod donucovacími právními předpisy, zákon nikde nestanoví, plyne to však z označení »donucovací«. Jsou to předpisy, jichž zachování žádá zákon bezvýhradně, takže k nim musí přihlížeti soud při rozhodování, i když se jich strany nedovolávaly (srovn. rozh. čís. 4575, 4913 sb. n. s.). Nemůže býti pochybnosti o tom, že takovýto předpisem není ustanovení § 106 obecného horního zákona, podle něhož majitel hor neodpovídá za škody na budovách, vodovodech a jiných zařízeních, která byla zřízena bez úředního stavebního povolení v dolovém poli teprve po jeho propůjčení, neboť domáhá-li se vlastník objektů, jež dolováním byly poškozeny, náhrady škody na majiteli hor, nelze se zabývati z úřadu otázkou, zda objekty ty byly zřízeny bez úředního povolení po propůjčení dolového pole, nýbrž možno k ní přihlížeti jen tehdy, byla-li žalovaným majitelem hor takováto námitka ve sporu vznesena, takže se může beze všeho majitel hor vzdáti této námítky, což odporuje pojmu donucovacího předpisu právního (srovn. shora uvedené rozhodnutí). Z toho plyne, že nejde při ustanovení § 106 o. hor. zák. o donucovací předpis po rozumu § 595 čís. 6 c. ř. s. a nepochybil proto odvolací soud, když zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhá výroku, aby rozsudek rozhodčího soudu byl prohlášen za bezúčinný z důvodu § 595 čís. 6 c. ř. s.

Čís. 14794.

K § 1440 o. z.

Ke kompensaci nehodí se vzájemné závazky depurační v příčině směněných nemovitostí, ani peněžní pohledávka proti depuračnímu nároku, i když je žádána alternativním zmocněním (§ 410 c. ř. s.) také peněžní suma.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1935, Rv I 1662/33.)